

SPOŠTOVANE

- TOVARIŠICE IN TOVARIŠI,
- VETERANI NARODNO OSVOBODILNE VOJNE,
- VETERANI VOJNE ZA SLOVENIJO,
- SPOŠTOVANI GOSTI

Počaščen sem, da vas lahko pozdravim v svojem imenu, kakor tudi v imenu policijskega veteranskega društva Sever Maribor.

Slovenska zgodovina 20. stoletja je čas trpkih preizkušenj in narodne rasti. Spomladi leta 1918 so naši predniki zbirali podpise v podporo Majniški deklaraciji, ki je sprva terjala samostojno državo južnoslovanskih narodov pod žezlom Habsburžanov, kasneje so se pričakovanja usmerila v državno tvorbo Slovencev, Hrvatov in Srbov. Spolzke diplomatske odločitve in grožnje ozemeljskih apetitov sosedov so slovensko politiko tiste dobe povezale v državno skupnost s Kraljevino Srbijo, ki je uživala velik ugled antantnih držav. Ta ugled in pa njena vojaška moč sta odvrnila ozemeljske ambicije sosedov, čeprav je Italija z Rapalsko mejo uresničila velik del svojih želja, ki so sicer segale tudi po Ljubljani in še čez.

Vse naštetu na Štajerskem ne bi veliko veljalo, če ne bi 1. novembra 1918 zjutraj še major in popoldne že general Rudolf Maister na seji častniškega zbora v nekdanji meljski vojašnici odločno povedal da v imenu Narodne vlade prevzema vojaško poveljstvo ter razglaša Maribor in vso spodnjo Štajersko za jugoslovansko posest. Maister je svoje vojaštvo prestavil približno na narodnostno mejo, ki jo je leta 1859 s prenosom škofijskega sedeža iz Šent Andraža na Koroškem v Maribor, utrdil škof Anton Martin Slomšek in v njenem okviru združil skoraj vse štajerske Slovence (200.000)

Na Štajerskem smo torej dobro izkoristili ugoden trenutek zgodovine, ne prej in ne kasneje se Maistrova akcija ne bi izšla s takšnim uspehom. V tistem obdobju se je slovenstvo tako nacionalno kot gospodarsko okrepilo in se tako pripravilo na nove preizkušnje, ki so sledile v 20. stoletju.

Najhujšo je prinesel čas druge svetovne vojne, ko je bil vsak tretji Slovenec, ki je živel po nemško okupacijo, predviden za izgon. Prav zato je bil upor upravičen in še danes lahko spoštljivo pomislimo na tiste, ki so leta 1941 poprijeli za orožje.

Padec Berlinskega zidu je na simbolni ravni označil začetek tranzicije, procesa, ki je zajel več kot 30 držav.

Razkril je vse slabosti enopartijskih političnih sistemov v vzhodni Evropi. Dotaknil se je tudi nas in kaj kmalu je bilo jasno, da je po šivih zapokala tudi Jugoslavija. Spet je zadišalo po centralizmu, nadvladju enega naroda nad drugimi. V Sloveniji smo se plebiscitarno odločili za samostojno državno pot in jo 25. junija 1991 uzakonili s Temeljno ustavno listino o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije ter Deklaracijo o neodvisnosti. Dan kasneje je bila suverena slovenska država slovesno

razglašena, s čimer so se končala prizadevanja za njeno samostojnost in začel se je boj za njeno osamosvojitvev.

V tistem času smo bili pripravljeni dati svoja življenja, da bi zaščitili svojo državo in nekateri so to žal tudi morali storiti.

Ves čas spopadov so tekla diplomatska prizadevanja, ki so 7. julija pripeljala do podpisa deklaracije, ki je pomenila konec vojne. Za slovenske osamosvojitvene ukrepe je bil sprejet trimesečni moratorij, v času katerega je Slovenija nadaljevala diplomatsko dejavnost. Ta je pripeljala do mednarodnega priznanja Slovenije kot samostojne države, ki jo je 25. oktobra 1991 zapustil zadnji vojak JLA. 22. maja prihodnjega leta je Slovenija postala polnopravna članica Združenih narodov.

Pot do tega uspeha ni bila lahka in je vodila od začetkov slovenskega knjižnega jezika in kulture prek več stoletnega oblikovanja naroda in narodne zavesti.

Kaj pa danes ? Ni nas malo, ki se sprašujemo – smo se res borili za takšno podobo Slovenije kot jo doživljamo ? Za državo ki je tolikim bolj mačeha kot domovina. Za okolje brezsrčnega odnosa do soljudi, do naravnih in narodnih bogastev ?

V vseh teh letih smo pričali intenzivnemu družbenemu razslojevanju, velikemu prepadu, ki zeva med peščico ljudi, ki so si prilastili družbeno premoženje in ostalim prebivalstvom, ki ima občutek, da je bilo v tej zgodbi ogoljufano in okradeno.

Samo po sebi se postavlja vprašanje ali lahko imamo radi takšno državo ? Vprašanje je trpko, domoljuben odgovor pa je najbrž samo eden. Moramo jo imeti radi. Imeti rad pa pomeni, da jo po svojih močeh in možnostih spreminjaš, da opozarjaš na napake in da v svojem okolju kjer imaš to možnost poskrbiš za več pravičnosti in več dobrega.

Pred veterani je ta naloga še toliko bolj izražena. Mnogi pripadamo različnim skupinam – političnim strankam, združenjem, in zato je naša naloga da v teh skupinah poskrbimo za prevlado razuma in da ne gre prav vsega podrejeni ozkim, pogosto sebičnim političnim interesom. Za to pa mora biti naš skupni cilj srečna, zadovoljna in uspešna Slovenija.

V zadnjem času smo spet pričali poskusom politike, ki misli, da lahko baranta z veterani in nas nagrajuje in kaznuje, kakor je njim po volji.

V mislih imam dodatno zdravstveno zavarovanje, katerega bi morali v letu 2017 prejeti vsi upravičenci, in je postalo veliko breme za našo državo, ki spet išče rešitve, kako bi se temu izognila.

Naj še enkrat, ne glede na to, da smo to že velikokrat povedali, s tega mesta povem, da veterani za to, kar smo storili za domovino, nikoli nismo zahtevali nagrade. To smo storili iz ljubezni do naše zemlje in to bi storili tudi v bodoče, če bi bilo to potrebno. Država je bila tista, ki je mislila, da nam mora nekaj dati in nam je podelila ta »mali privilegij«, kateri je že nekaj časa kamen spotike.

Če je v ozadju tega početja želja po razdoru in povzročanje nemira v naših vrstah, vam odgovarjamo, da veterani ne bomo pristali na vaše igre, ne v tem in ne v katerem koli drugem primeru.

Veterani tudi ne smemo pristati na ločevanje – kdo ima korist od tega da poudarja enkrat večjo vrednost tistih v modrih uniformah drugič tistih z oznakami Teritorialne obrambe. Šele ko bomo presegli del sebičnosti in bomo sposobni dojeti, da smo le povezani upoštevanja vredna moč, bo drugače.

Ostanimo ponosni tudi na veterane druge svetovne vojne. Možje in žene tistega časa počasi odhajajo. Spoštljivo nadaljujmo njihovo delo, predvsem pa verjemimo in delajmo za boljšo Slovenijo.

Spoštovani.

Današnji dan je priložnost za razmislek in pogovor o tistih lepih, pa tudi težkih trenutkih iz polpretekle zgodovine, je pa tudi čas za pogovor o prihodnosti, za katero želimo, da bo odraz najboljšega iz preteklosti.

Želim vam prijetno druženje.